

บทคัดย่อ

รหัสโครงการ : RDG61A0023
ชื่อโครงการ : การสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มตลอดห่วงโซ่คุณค่าของสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) บนฐานทรัพยากรไม้จังหวัดปราจีนบุรี
หัวหน้าโครงการ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิริแซ พงษ์สวัสดิ์
ชื่อหน่วยงาน : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ระยะเวลาโครงการ : 1 ปี 4 เดือน (1 กันยายน 2561 – 31 ธันวาคม 2562)

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อสำรวจและวิเคราะห์ศักยภาพของผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) กลุ่มผลิตภัณฑ์ไม้ทั้งห่วงโซ่คุณค่า (Network Value Chain) (2) เพื่อพัฒนาระบบการผลิตของผลิตภัณฑ์และการบริการจากไม้ให้เป็นสินค้าอัตลักษณ์ ได้มาตรฐาน และสามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน และ (3) เพื่อเพิ่มศักยภาพผู้ประกอบการ OTOP และสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนด้วยการใช้นวัตกรรมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ไม้ที่เป็นทรัพยากรพื้นถิ่น โดยมีโครงการวิจัยที่ได้รับจัดสรรทุนจำนวนทั้งสิ้น 5 โครงการชุด 1โครงการเดี่ยว (20 โครงการย่อย)

ซึ่งมีระยะเวลาดำเนินงานทั้งสิ้น 16 เดือน แบ่งออกเป็น 3 ระยะ ได้แก่ ระยะเวลา 4 เดือนแรก เป็นการวิจัยเชิงสำรวจและสังเคราะห์ข้อมูลของกลุ่มผลิตภัณฑ์เป้าหมาย เพื่อนำมาสู่การคลี่ภาพ Network Value Chain และออกแบบกรอบวิจัยหลักตลอดจนพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัยย่อย ระยะเวลา 10 เดือนเป็นการดำเนินงานวิจัยตามกรอบวิจัยหลักของโครงการชุดใหญ่ของมหาวิทยาลัย และระยะเวลา 2 เดือนหลังเป็นการดำเนินงานวิจัยเพื่อทดลองขับเคลื่อนกลไกการขับเคลื่อนห่วงโซ่คุณค่าทั้งระบบ

การขับเคลื่อนงานวิจัยพื้นที่เชิงพาณิชย์ อาศัยไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาพื้นที่สูงสุด สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี จึงได้รวบรวมและสังเคราะห์การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตลอดระยะเวลา 16 เดือนที่ผ่านมา โดยมีผลการดำเนินงานช่วงต้น 4 เดือนแรกที่ได้คือ ผลการคลี่ภาพห่วงโซ่คุณค่า Network Value Chain นำมาซึ่งการเห็นโจทย์วิจัยที่ตอบกรอบการดำเนินงานของโครงการวิจัยภายใต้แนวคิดในการสร้างกลไกแบบ Synergism platform ที่ดึงผู้ประกอบการที่เข้มแข็งช่วยกลุ่มที่ก้ำกึ่งพัฒนาในพื้นที่ได้อย่างยั่งยืน โดยมีภาคีเครือข่าย ได้แก่ ส่วนไผ่นานาพันธุ์ เกษตรกรรายใหญ่-รายย่อย จ.ปราจีนบุรี บริษัท พิมธา จำกัด Thailand Bamboo กลุ่มวิสาหกิจชุมชนสหแสงชัยเสื่อล าแพนบ้านค้อ กลุ่มบ้านถ่านไม้ไผ่ไทยอากาศดี BUNTON วิสาหกิจชุมชนไม้แปรรูปใหญ่ ตำบลทุ่งโพธิ์ และกลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านไทรงาม และผลความก้าวหน้าของการดำเนินงานวิจัยและพัฒนาตามกรอบวิจัยในระยะ 10 เดือนตามกรอบการวิจัยที่ได้จากระยะแรกของโครงการวิจัยทั้งสิ้น 5 โครงการชุด 1 โครงการเดี่ยว (20 โครงการย่อย) รวมทั้งข้อเรียนรู้และข้อค้นพบที่สามารถนำไปขยายผลต่อได้ระหว่างกระบวนการทำงานร่วมกับผู้มีส่วนได้เสียสำคัญ โดยมีการวิเคราะห์ผลออกมาเป็นห่วงโซ่คุณค่าใหม่ (New Network Value Chain) ของ OTOP กลุ่มบนฐานทรัพยากรไม้จังหวัดปราจีนบุรี โดยมีข้อมูลเชิงวิชาการที่เกิดจากโครงการแบ่งเป็น 1) เกษตรต้นน้ำ 2) ผลิตภัณฑ์และกระบวนการเกิดจากกลางน้ำ และ 3) ผู้จำหน่ายปลายน้ำ ภายใต้โครงการที่ได้ดำเนินการ 10 เดือน ได้ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นมีดังนี้ ในส่วนเกษตรกรต้นน้ำ มีข้อมูลแนะนำพันธุ์ไม้ที่เหมาะสมในแต่ละพื้นที่เพาะปลูก แต่ละอ าเภอ คุณสมบัติไม้และพันธุ์ และผลิตภัณฑ์ที่เหมาะสม มีการเชื่อมโยงข้อมูลออกมาเป็นชุดคู่มือความรู้ด้านไม้ของจังหวัด ในส่วนกลางมีส่วนของการพัฒนาระบบการเดิม เช่น การสร้างเครื่องอัดและจักตอกของกลุ่มเสื่อล าแพน การเสริมด้วยข้อมูลทางวิทยาศาสตร์ และสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ เช่น ถ่านไม้ไผ่คุณภาพสูง และนำมาใช้เป็นส่วนผสมของแผ่นแปะเท้าดูดซับกลิ่น มีการปรับปรุงกระบวนการผลิต และมี

ผลิตภัณฑ์ใหม่จากของเหลือทิ้งจากบริษัทพินธา จำกัด เช่น วัสดุผสมจากไม้เหลือทิ้ง แผ่นอัดผงไม้ ต้นแบบเทคโนโลยีสูตรทางเคมีฆ่าเชื้อรา เครื่องล้างทำความสะอาดหลอดไม้ไผ่ เป็นต้น การปรับห่วงโซ่คุณค่าใหม่ของกลุ่มหน่อไม้ดอง และต้นแบบศาลาการจัดแสดงสินค้า พร้อมการประเมินราคาการประกอบขายและเข้าแผนการทางการตลาด การให้ขายและเช่าทาง Application ออนไลน์

ค าส ักญ : ไม้ ห่วงโซ่คุณค่าใหม่ ผลิตภัณฑ์หนึ่งต าบลงหนึ่งผลิตภัณฑ์ เชียงพื้นที่ จังหวัดปราจีนบุรี

Abstract

Project Code : RDG61A0023
Project Title : Value Creation and Value Added throughout the Value Chain of OTOP Products based on Bamboo Resource in Prachin Buri
Investigator : Rajamangala University of Technology Thanyaburi.
Project Period : 1 year 4 months (September 1st, 2018 – December 31st, 2019)

Abstract

The objectives of this project are 1) to investigate and analyze the potential of One Tambon One Product (OTOP) merchandises from the entire network value chain of bamboo products 2) to improve the manufacturing process of bamboo to obtain quality and distinctive goods that could be competitively commercialized, and 3) to boost the competency of OTOP entrepreneurs and enterprises that strengthens communities through innovation of local resources. The funded research projects include: 5 project series and 1 single project. This amounts to a total of 20 sub-projects, which was scheduled to be completed within 16 months. The schedule was divided into 3 phases. The first 4 months was allotted to the initial phase which focused on investigating and analyzing target merchandises, in order to create a scheme of the network value chain. The second phase spanned a period of 10 months that was dedicated to research work according to the main objectives of the project series. Last phase, the final two months were scheduled for testing the robustness of the network value chain.

The launch of commercialization-focused area-based research was effectively carried out and was advantageous for developing local communities. Therefore, the Institute of Research and Development at RMUTT has, in this report, documented and analyzed the progression and outcomes throughout the 16-month duration of this project. The initial phase produced a scheme of the Network Value Chain that elucidated the research objective and strategy to create a synergistic platform. The synergistic platform includes entrepreneurs and a network of resource providers: NANA Bamboo, Thailand Bamboo, Pim-Tha Ltd., all major and minor agricultural enterprises in Prachin Buri, BUNTON, and community enterprises. In the second phase, which extended over a period of 10 months, resulted in a new OTOP Network Value Chain that affected 3 major groups in the value chain: 1) farmers 2) manufacturers and 3) downstream suppliers and distributors.

The research outcome that boosted the competency of farmers was new knowledge on bamboo species suitable for cultivation in each district (aumper), due to varying terrain, and translation of raw bamboo to well-suited products. The outcome that boosted the competency of manufacturers was proper incorporation of pre-existing local manufacturing technology, such as applying compressing and hammering machinery traditionally employed in weaving mats towards bamboo product manufacturing. Moreover, innovative products

were created from knowledge in science and technology, such as applying high quality coal as odor adsorbents in shoe insoles or composite-material from bamboo scraps. In addition to innovative products, the manufacturing process was also revamped and updated. A marketing strategy was created, with essential information on pricing and operating costs. The merchandises were then commercialized through both online applications and a brick-and-mortar store that was designed to showcase local identity.

Keywords : Bamboo, New Network Value Chain, OTOP, Area-based research, Prachin-buri